

AKTUELT

av

L. G. TERRAY

Kineserne i Sør-Øst-Asia

Kinesere har det alltid vært mange av i de sør-øst-asiatiske land. Som følge av borgerkrigen har deres antall økt sterkt i løpet av de siste 6-8 årene. De siste oppgaver som foreligger, ble offentliggjort i tidsskriftet «External Affairs Review» som utgis av utenriksdepartementet i New Zealand. Vi gjengir tallene, etter oktobernummeret av «Internasjonal Politikk».

	Samtl. folketall.	Kinesere.	Kinesere prosentvis.
Nord-Vietnam	11.500.000	50.000	0,5
Sør-Vietnam	9.500.000	950.000	10,0
Laos	2.000.000	5.000	0,25
Cambodja	4.500.000	300.000	7,0
Burma	18.000.000	310.000	1,75
Siam	19.500.000	3.000.000	15,0
Malaya	5.700.000	2.150.000	38,0
Singapore	1.120.000	860.000	77,0
Indonesia	80.000.000	2.000.000	2,5
Filippinene	21.000.000	300.000	1,5
Brit. Borneo og Sarawak	950.000	240.000	25,0

Tilsammen er det altså 10 millioner kinesere som lever i Sør-Øst-Asia, utenom China selv, Hongkong og Formosa. De representerer et element som i regelen skiller seg nokså klart ut fra befolkningen ellers. De har ikke lett for å bli assimilert, og de er upopulære også av den grunn at de er flittige og driftige folk, og deres innflytelse er langt større enn en skulle anta etter deres prosenttall i befolkningen.

Sett mot denne bakgrunn er det lett forståelig at det egentlige China står som et slags drømmeland for mange av de kinesere som er spredt omkring i Sør-Øst-Asia. Denne lengselen til moderlandet gjør da Peking-regjeringen også mye bruk av. På denne måten kan kineserne lett bli ikke bare et fremmedlegeme, men også et uroelement i Sør-Øst-Asia.

Det er forbausende lite kristen misjon blant diaspora-kineserne. De

fleste misjoner som har måttet forlate China, har tatt opp arbeid på Formosa og Hongkong eller i land hvor de ikke kommer i berøring med kinesere i det hele tatt, Japan, forskjellige land i Afrika osv.

«Oversjøisk tjeneste»

I oktober 1953 begynte de britiske kirkers og misjonsorganisasjoners «oversjøiske tjeneste» (Overseas Service) sin virksomhet (jfr. NOTM 1955, s. 112). I tidsskriftet World Dominion gir sekretæren for dette nye misjonstiltak et overblikk over de to første års arbeid og erfaringer.

Formålet med dette arbeid er å konfrontere alle som skal i oversjøisk tjeneste, med den utfordringen verden i dag representerer overfor den kristne kirke. Folk som skal arbeide i fremmede verdensdeler, først og fremst Asia og Afrika, i administrative stillinger, i internasjonale organisasjoners tjeneste eller i private foretagender, kan gjennomgå internatkurser på 5 à 14 dager. Foredragsholderne kommer fra statsadministrasjonen, fra forretningslivet, fra kirkene og fra de forskjellige yrker, — de er enten spesialister på enkelte områder eller har førstehånds-erfaringer fra de land kursene tar sikte på, eller begge deler.

Deltagere som fra før har kristelige interesser, får på kursene en innføring i kristelig tjeneste blant fargede folk. Men kursene besøkes også av folk som kanskje aldri før har satt sin fot i en kirke eller et møtelokale. De blir gjort oppmerksom på at de, i og med at de er «hvite» av de fargede folk blir betraktet som representanter for kristendommen, enten de selv vil det eller ei.

I løpet av de to første år ble det avviklet 18 slike kurser med til sammen over 220 deltagere. Kursdeltagerne får hjelp også etter at de er ferdige med selve kurset. De blir nemlig satt i forbindelse med folk som allerede er bosatt i de områdene de skal til. Listen over slike «oversjøiske venner», som har det samme ansvaret, blir stadig utvidet. Videre planer går ut på å arrangere «repetisjonskurser» for deltagere som om noen år kommer hjem på sin første ferie.

Også i Holland har man begynt med liknende kurser ved misjonsinstituttet i Oegstgeest.

Det er ganske naturlig at de første forsøk med denne «oversjøiske tjeneste» ble gjort i land som selv har kolonier. Nødvendigheten av en slik forberedelse av lekmenn på ansvarsbevisst tjeneste i Asia og Afrika bør imidlertid også innsees av enhver kristen i ethvert land. Det sies at Sveits har 300 «profesjonelle» misjonærer, — mens antallet sveitsere i «sivile yrker» i oversjøiske land går opp i titusener. Det ville være av stor interesse å få undersøkt hvor mange «sivile» nordmenn det er som arbeider i oversjøiske land ved siden av våre 777

«profesjonelle» misjonærer. Resultatet kunne sikkert bli meget tankevekkende.

Egede Instituttet har i løpet av de siste månedene kunnet formidle noe av en oversjøisk tjeneste i to enkelttilfeller, men det spørs om ikke tiden nærmer seg da en mer organisert norsk «oversjøisk tjeneste» ikke bare vil bli en mulighet, men en kristen nødvendighet.

Belgisk rasepolitikk

Rasespørsmålet i Afrika har fått ganske stor publisitet i Norge i det siste året. Dagbladet sendte egen korrespondent til Sør-Afrika, som i en rekke artikler behandlet den sør-afrikanske regjerings apartheidpolitikk. Og i Verdens Gang fant en frisk replikkveksel sted mellom Hans Jørgen Lembourn — som åpenbart skrev i den visshet at han var meget liberal overfor afrikanerne — og en ung afrikansk student fra Uganda, S.S. Kigonya, som studerer ved Universitetet i Oslo og som plukket Lembourns artikkel i småbiter og påviste forfatterens mangel på virkelighetssans, overlegenhetskomplekser osv. (Verdens Gangs kronikk 22. august og 16. september).

Det sør-afrikanske, britiske og franske synet på koloni- og rasespørsmålet i Afrika kom klart til syne under de siste års begivenheter: de nye regjeringstiltakene i Sør-Afrika, begivenhetene i Kenya og Uganda og urolighetene i Tunis og Marokko. Mindre kjent er det belgiske synet på disse spørsmålene. Dette synet fikk et klart uttrykk i den talen generalguvernør Léo Petillon holdt i juli 1955 på årsmøtet for regjeringsrådet i Belgisk Kongo. Regjeringsrådet (Conseil de Gouvernement) fungerer som rådgivende organ for administrasjonen i Kongo og også for regjeringen i Brussel.

Taleren kom inn på rasespørsmålet i tilknytning til en uttalelse av kong Baudoin om at landet ikke bare trengte økonomisk utvikling, men også et sunt forhold mellom sorte og hvite. Generalguvernøren mente at det var tre måter å løse rasespørsmålet på.

Den første løsningen var segregasjonspolitikken, men den avviste han bestemt. Den svarer ikke til Belgias syn og er dessuten upraktisk i det lange løp.

Den andre vegen var en sammenblanding slik at de to rasene skulle gå opp i én rase. Denne vegen var mer i samsvar med Belgias demokratiske idealer, men den var heller ikke farbar. En slik sammenblanding kan nemlig ikke gjennomføres «planmessig» og vil bare resultere i at den ene gruppen absorberer den andre.

Det er den tredje muligheten som er Belgias politikk: det intime samarbeid mellom de to rasene, «association». Denne politikk vil gjensidig anerkjenne hverandres rettigheter og plikter og er utvilsomt også etter befolkningens ønsker.

Hva disse rettigheter og plikter består i, ble ikke presisert av generalguvernøren, og uttrykket kunne derfor innebære litt av hvert. Noe selvstyre for den afrikanske befolkning er det jo ikke tale om i Kongo, all den stund generalguvernøren med sin vetorett kan gjennomføre de 70.000 hvites vilje mot de 14 millioner sortes. Men at Petillon talte i beste mening, sees også av at han plaserte kraftige advarsler både til høyre og til venstre: de hvite advarte han mot å oppføre seg som i et beseiret land, den afrikanske befolkningen advarte han mot å betrakte seg som martyrer når det ikke er grunn til det.

Av referatet i tidsskriftet Congo Mission News fremgår det at guvernørens talte vakte tilfredshet blant misjonærene i Belgisk Kongo.

Kirke og misjon under «økumenisk» synspunkt

Vårt århundre ble nylig kalt for «kirkeunionenes århundre». Riktignok ble denne betegnelse forsynt med et forsiktig spørsmålstejn i det bladet som valgte den til artikkeloverskrift. Men stundom får man det inntrykket at kirkeunionen av mange blir betraktet som kristendommens største og viktigste oppgave i vår tid. En «økumenisk» betraktning av kristendommen består da i å rose de kirkene som har et klart unionsprogram. (Og slike kirker er det ikke helt få av. Oktobernummeret av The Ecumenical Review beretter om ikke mindre enn 34 tilfelle hvor enhetsforhandlinger mellom forskjellige kirker er i gang for tiden.)

Mer nøkternt og realistisk ser på saken den øst-tyske misjonsprofessor Arno Lehmann i sin nylig utkomne bok *Gottes Volk in vielen Ländern*, som nærmest er en «økumenisk antologi». I bokens slutt-kapitel retter forfatteren søkelyset mot «økumene'en». Hvordan ser egentlig «den bebodde verden» ut?

I løpet av de siste 40 år er 14 millioner hedninger blitt døpt og lagt til kristenheten. Men i samme tidsrom økte jordens befolkning med 474 millioner. Årlig vokser kirken med 1-2 millioner, de ikke-kristne religionene med 20-25 millioner. Daglig blir det født 55.000 mennesker på jorden som ikke blir døpt.

«De unge kirker», de sagnomsuste, beundrede unge kirker, er små minoriteter i sine respektive land. I India og Burma utgjør de 3 %, i China 1 %, i Japan $\frac{1}{2}$ %, i Afrika riktignok 15 %, i de muhammedanske landene 0,05 %. I løpet av det 19. århundre, som man gjerne kaller for «misjonsårhundret», har Islam fått en større utbredelse enn den kristne kirke.

Enda klarere trer denne situasjonen fram hvis vi bruker tallene den andre vegen: bak de små kristne grupper må vi se 97 % hedninger i India og Burma, 99,5 % i Japan. Og bak hver omvendt muhammedaner 99,95 % ikke-omvendte muhammedanere.

Først på denne måten får vi et realistisk syn på kristendommens stilling i «den bebodde verden», i «økumene'en». Og denne situasjon er på ingen måte noe som bare angår «misjonen». Den har en klar utfordring til prestene, teologene, kirkene og deres ledere om å lære og handle som *misjonerende kirke*. «Kirken er til for deres skyld som ennå ikke tilhører den.» (William Temple.)

Også dette realistiske situasjonsbilde hører med til det «økumeniske» synet på kirke og misjon i dag.

Nytt fra Egede Instituttet

Egede Instituttets nye representantskap holdt sitt konstituerende møte den 31. oktober under ledelse av formannen, biskop Johannes Smemo. Til nestformann ble valgt tilsynsmann Alfred Andréén. I henhold til statuttene valgte representantskapet ytterligere tre medlemmer og to varamenn. Disse ble: sokneprest Henrik Vika, Ås, rektor Nils Engelsen, Oslo, og professor Einar Molland, Oslo; frk. Edith Skjoldmo, Oslo, og sokneprest Aug. M. Bolstad, Sarpsborg. Ellers var det diverse spørsmål i forbindelse med instituttets økonomi og nye publikasjoner som sto på dagsordenen.

Manuskriptet til dr. Martin Osnes' arbeid: Helseundersøkelse av norske misjonærer, er levert til trykkeriet og ventes ferdig om kort tid.